

REVÈLJE

gedichten

Leo Lens

NPE

REVÈLJE

REVÈLJE

Leo Lens

Met een toelichting door Bart FM Droog

3de druk

Nederlandse Poëzie Encyclopedie
Eenrum, 2013

Colofon

3e druk, mei 2013

Stichting Nederlandse Poëzie Encyclopedie

www.nederlandsepoezie.org

ISBN: 978-94-6243-000-6

NUR 306

Vormgeving: Bureau Droog, Eenrum

Zetwerk: Exploited Inc., Jamshedpur, India.

1e en 2e druk: Neerbosch' Boekhandel en Uitgeverij, Neerbosch, 1934.
Drukkerij en Binderij der Weesinrichting te Neerbosch.

Het voorwoord en de gedichten van Leo Lens zijn rechtevrij.

© **Toelichting:** Bart FM Droog, 2013

TOELICHTING

Meer dan zeventig jaar na de dood van Leo Lens, pseudoniem van de Delftse drukker Gerard van Oel (1893-1942), wordt deze bundel van oorspronkelijk per krant en radio verspreide gelegenheidsverzen opnieuw uitgebracht. Als e-book, als eerste uitgave van Uitgeverij Nederlandse Poëzie Encyclopedie.

Een aantal van zijn rond 1932 geschreven 'roffelrijmen' heeft tachtig jaar na dato een opmerkelijke frisheid en bevat verrassende elementen: dagjesmensen die in auto's de natuurpracht van de Betuwe verstoren (in 'Bloesem-Zondag', p. 15), familietwist om een radio, diarree-aanvallen (in 'Perfect recept', p. 36), katten- en duivengedichten - het komt allemaal, in klare spreektaal, voorbij.

In deze derde druk is de door Lens gebruikte spelling-Terpstra aangehouden. In de tekst zijn enkele minieme correcties aangebracht. In 'Hoe 'n hekel is...' is 'alkloofje' gecorrigeerd naar 'alkoofje' en eenmaal 'oome' naar 'Oome'. In 'Verkeersweg-insect' is een van de punten in een komma veranderd.

Wie meer wil weten over Leo Lens en zijn dichtwerken raadplege:
www.nederlandsepoezie.org/dichters/l/lens.html

Bart FM Droog

Eenrum, april 2013

VOORWOORD

Hoewel ik weet dat een "Voorwoord" geschreven wordt om overgeslagen te worden, meen ik toch er een te moeten schrijven.

Dit is een eerste greep van 25 Roffels, geknipt om voor te dragen.

Sinds het voorjaar van 1931 mocht ik in de Christelijke dagbladpers regelmatig een dagrijm schrijven, dat verscheen onder het hoofd "Roffelrijmen". En de afkorting daarvan, "roffel", is snellijk synoniem geworden met "sneldicht", zij het dan toch niet van "pundicht gesproken kan worden; een pundicht beslaat immers in de regel slechts enkele regels.

Met groote vrijmoedigheid heb ik mij op het gebied der roffelrijmelarij bewogen, mij meestal houdende aan de spelling-Terpstra (als hier van een spelling gesproken mag worden), en overigens het spraakgebruik van den doorsnee-Hollander gekozen.

Naast oude bekende korte stukjes heb ik ook minder bekende uitgezocht, en een nieuwe, wat breeder opgezet vers er aan toegevoegd.

De praktijk heeft bewezen dat onze menschen, onze jonge menschen vooral, deze korte versjes geschikt achten om voor te dragen. En bij mijn optreden voor de radio zoowel als in kleinere kring mocht ik veel waardering vinden voor dit eenvoudige werk.

"Neerbosch" wil nu ook tegemoet komen aan de vraag naar een bundeltje. Het moge zijn weg vinden.

LEO LENS

[Delft], October 1933

INHOUDSOPGAVE

Toelichting	5
Voorwoord	6
Inhoudsopgave	7
Revèlje	9
Maar één	11
't Was Julianadag	13
Ik hou van jou	14
Bloesem-Zondag	15
't Is Mei!	16
Zomerdag	18
Herfst in de Prinsenstad	19
Winterkoning	20
De wraak	21
Het spoorboekje	23
Kerels van goud	25
Ja . . . , wie?	26
Mimi	27
Dure veeren	28
Duivenliefhebber	29
De vogelvilla	30
Hoe 'n hekel Oome Jan aan de radio had	32
Tragiek	35
Perfect recept	36
Liesje	37
Vijftig jaar	38
Badgenot	40
Verkeersweg-insect	41
Nico	42
Nederlandse Poëzie Encyclopedie	44

REVÈLJE

REVÈLJE

Ik wilde wel een tamboer zijn
en op een heuvel staan
om elke dag een roffel voor
mijn Vaderland te slaan!
Ik sloeg de slapers uit de kooi
en joeg ze in 't geweer:
als 't ooit een tijd van droomen was,
dan is het nou niet meer!
Ram-pam-pam, pam-pam-pam,
rè-tè-tè, tè-tè-tè,
Het hek is van de dam!

Ik trok de hoogste heuvel op
de morgen tegemoet;
daar bracht ik de Oranjezon
m'n feestelijke groet.
Drie maten sloeg ik voor de Vlag;
drie voor de Koningin,
en driemaal drie voor 't Vaderland;
dat is een goed begin!
Ram-pam-pam, pam-pam-pam,
rè-tè-tè, tè-tè-tè,
Het hek is van de dam!

Ik daalde van de heuvel af
en trok de dorpen door
en blies er m'n Oranjelied
de jongens in het oor.
Dan ging ik met de gansche stoet
dwars door de groote stad
tot ik geheel jong Nederland
achter de driekleur had!
Ram-pam-pam, pam-pam-pam,
rè-tè-tè, tè-tè-tè,
Het hek is van de dam!

Wordt wakker, jongens van stavast!
Komt meisjes, sluit je aan!
Wij zingen heel de lieve dag:
hoog de Oranjevaan!
Er is geen vrijer Vaderland,
geen vrijer volk op aard,
geen Vorstenhuis, waarom de jeugd
zich zoo met vreugde schaart!
Ram-pam-pam, pam-pam-pam,
rè-tè-tè, tè-tè-tè,
Het hek is van de dam!

MAAR ÉÉN

Er is op heel de wereld maar
één land, waar frank en vrij
het leven groeiend bloeit en rijpt
in vrije maatschappij;
waar orde, rust en regelmaat
in vrijheid is geplant;
dat land, dat vrije, blije land,
dat is mijn Vaderland.

Er is op heel de wereld maar
één land, zoo rijk, zoo schoon,
waar 't volk zich als een eenheid schaart
rondom de koningstroon;
waar liefde voor het Vorstenhuis
geschillen overspant;
dat land van eenheid, liefd' en trouw,
dat is mijn Nederland.

Er is op heel de wereld maar
één kleur, die niet verschiet,
die ons begeestert tot een blij,
een juichend vrijheidslied;
die kleur, die tegen 't hemelblauw
is als de zonneschijn,
kan slechts het onvergankelijk
oud-goud Oranje zijn.

Er is op heel de wereld maar
één Nederlandsche dag,
waarop van hut en toren waait
de vaderlandsche vlag;
die dag, waarop de driekleur ligt
als een gezonde lach,
die dag van vlaggenvrolijkheid
is Koninginnedag.

Er is op heel de wereld maar
één Vrouw, één Koningin,
die als een moeder lijdt en strijdt
en bidt voor Haar gezin;
één Vrouw, die 'k om Haar eenvoud en
Haar majesteit bemin:
dat is de strijdende biddende
Oranjekoningin.

'T WAS JULIANADAG

Er stond een huisje op de hei,
een huisje met een vlag:
de driekleur op een boonestaak;
't was Julianadag.
Het rood-wit-blauw was niet genoeg,
er moest een wimpel aan:
een half versleten kindersjerp,
wat zou dat prachtig staan!
Twee mensen zagen naar die vlag,
een moeder en een kind;
twee mensen waren blij ermee,
maar ook de bolle wind!
Die streek er kreuk en plooiën uit
en trok de wimpel strak
en stond van uitgelatenheid
te dansen op het dak.
Toen werd de klapperende wind
de grauwe lucht gewaar,
en sprak: de vlag, en dan zóó'n lucht,
dat hoort niet bij elkaar!
Hij pompte zich geweldig op
en barstte blazend los
en dreef de wolken voor zich uit
tot over 't sparrebosch;
toen blies hij, blij met z'n succes,
z'n machtige trompet
en haalde de oranjezon
in 't oosten uit d'r bed.
Toen vierden viér daar op de hei
de vreugde van de vlag:
de zon, de wind, de vrouw, het kind:
't was Julianadag.

IK HOU VAN JOU

Ik hou van jou, want als jij tot mij komt
begint het groote feest;
de vogels vieren bruiloft; overal
komt, kinderlijk bedeesd,
maar lief en klaar, het leven uit de knop;
de toppen krijgen kleur;
de twijgen botten uit; de weide geeft
een sappig-sterke geur,
die nieuwe lust en nieuwe kracht belooft
aan 't uitgelaten vee;
jij brengt alleen maar geur en kleur en bloem
en bruidsbeloften mee.

Ik hou van jou, want als jij door mijn land
trekt, strooi je bloemen uit
langs bosch en waterkant; je bent voor mij
de blanke blijde bruid,
belofte van het wondere geluk,
geluk voor arm en rijk,
want als je bloemen strooit met volle hand
zijn w'allemaal gelijk:
je zet ze in de volle villatuin
en in de vensternis
van 't oude vrouwtje dat haar jeugdgeluk
al haast vergeten is.

Ik hou van jou, omdat je altijd gééft,
jij vroolijk Lentekind;
omdat je regen brengt, en zegen geeft
en zon en zachte wind,
en 't nieuwe leven werkt in sloot en plas,
de heuvels en de hei,
de duinen en 't moeras weer versch en frisch
kleedt voor de Mei.

Je wuift maar met je hand: de nieuwe zon
breekt door, de lucht wordt blauw,
het groote feest begint: het groote feest
het zingt: ik hou van jou . . .

BLOESEM-ZONDAG

Als een juichende bruid staat de Betuwsche bongerd
in haar rose-wit kleed voor den bruidegom gereed,
met de donzige dauw als een sleepende sluier
van vlokkige kant op het grasgroen tapeet.

De schaatrende zon lacht zich paarlende tranen
van vreugd over zoveel ontbloesemde pracht;
de stoeiende Meiwind strijkt speelsch door de kruinen
en stuift er het strooisel langs greppel en gracht.

De pijpende lijster slaat nachtegaalslagen;
de leeuwerik fluit als een pijl in de lucht;
de stelende spreeuw schreeuwt de bent bijelkander
en deelt in verbeelding de vormende vrucht . . .

Als dondrende koren verstoren motoren,
gedompeld in wolken van stoffige smoor,
de vreugd van de bruid en de fluitende vogels:
de Mensch trekt genietend de Betuwe door. . .

'T IS MEI!

't Is Mei! de blije tijd
dat iedre piet een ei legt,
de tijd, waarin de maand
de erretjes opzij legt,
de tijd, waarin de zon
het zonlicht spelen doet
op 't randje van April
z'n witte winterhoed.

't Is Mei de blije tijd
van nieuwe levenslusten;
de aarde baart geluk,
ze kan er niet van rusten;
ze neemt voor dag en dauw
haar dampig morgenbad,
en juicht haar jubel uit
in bot en bloei en blad.

't Is Mei! de blije tijd
van wijde bloemenweien,
van stuivend stuifmeel en
van uitgezwermde bijen;
het leven gonst en glanst
en danst van dartelheid
als Mei z'n goudboeket
van zonlicht openspreidt.

't Is Mei! de blijde tijd
van blinkende rivieren,
die 't blakend blauwe lijf
met bloebanden sieren;
hoog over het gestamp
van de beroekte boot
vaart door de vlakke lucht
de witte wolkenvloot.

't Is Mei! de blijde tijd
van vrijen en van trouwen,
waarin de vogeltjes
èn wij ons nestje bouwen,
en 't ouwetje, verjongd
als ze 't gescharrel ziet,
van néé knikt - en tóch denkt:
ze zijn zoo gek nog niet!

ZOMERDAG

Wat ben je mooi, mijn vaderland
op volle zomerdag;
op heel je blijde wezen ligt
een zonneshaterlach.
Blauw staat de hemel boven 't geel
van 't opgebonden graan,
dat na het rijpend zonbad naar
den molenaar zal gaan.

In alle toetsen is het groen
na regen weer herleefd;
't is of het aan je jong gezicht
brutaler trekken geeft.
De koeien snoeien 't grazig gras
tot aan de gele rand
van 't weeldrig overvloeiende
melk, kaas- en boterland.

't Is groen en geel en goud en blauw
en leven, wat je ziet,
een schittering van zilverwit
op de bevaren vliet.
De jongens plompen onder in
de boegbaar van de boot,
die rimpels in de vlakke van
de blanke spiegel stoot.

't Is alles even rijk en rijp,
't is alles even fijn;
hoe kan je in zoo'n vaderland
nog ongelukkig zijn!
Hier moet je, moet je zingen, of
je zingen wilt of niet,
want Holland op een zon-dag is
één zon- en zomerlied.

HERFST IN DE PRINSENSTAD

Als de wind de boomen schudt
en de zomer, ingedut,
zich niet meer laat wekken,
gaat de trouwe Herfst op 't pad
om de oude Prinsenstad
't feestkleed aan te trekken:
langs de wanden van dee gracht
worden strooken aangebracht
brons, met gouden plekken;
op de stoepen en de straat
grijze zij met goudbrokaat,
slippend van de hekken.

Van de daken valt het licht,
uit de ruiten schiet de schicht
van de zonnestralen;
aan de grijze gevels slaan
vegerige nevels aan,
schitt'ren zilverkralen;
witte wolken tollen rond
aan het hemelsblauw plafond,
dobberen en dralen,
weten zelf niet, of ze wel
door het zonnig avondspel
regen zullen halen.

Dartel als een jonge meid,
beidt de nieuwe Herfst z'n tijd;
aarzelt te beginnen;
maar wanneer hij straks begint
zeilt-ie op de bolle wind
onze straten binnen,
raast-ie door de torens heen,
blaast de bladeren bijeen
alle hoeken in, en
dan is 't beste, dat je zegt:
die Herfst is, als hèrfst, niet slecht,
daarom blijf ik . . . binnen.

WINTERKONING

Vorst Vorst vorscht op een vorstlijk plan:
hij wil de wereld witten;
hij wil, gehuld in blanke bont,
op 't pannendak gaan zitten.
De vorsten van de daken zijn
bemist, bestormd, beregend;
de Herfst heeft ze, op zijn manier,
min-vorstelijk bejegend.
Nee, zegt Vorst Vorst, mijn forsche bont
leg ik straks op de daken;
mijn hagelmuisjesbuien laat
ik op de ruiten kraken;
dan blaas ik gauw het grauw gordijn
van voor mijn blauwe ruiten,
en leg een laagje spiegelijns
op 't water rond de schuiten;
en als dan alles blank en blauw
in 't zachte zonlicht blikkert,
dan word ik op de heerlijkheid
van zooveel moois verkikkerd;
dan schud ik Holland door elkaar
en fluit het volk naar buiten,
en dan krijgt Holland, oud en jong,
de kriebel in de kuiten:
dan schiet heel Holland schaatsen aan,
dan zie ik ze als mieren -
zoo nijver en eendrachtelijk! -
Over de spiegels zwieren!

Wàt vorst boogt nog in deze tijd
op zooveel onderdanen,
die, tot zijn dienst trouw toegewijd,
hem vlakke banen banen?

Vorst Vorst! Uw forsche majesteit,
wij willen die erkennen,
maar kunnen voor driekwart van 't jaar
niet aan uw hoogheid wennen;
wij houden meer van de Vorstin,
die héél het jaar ons trouw is,
die vier kwartalen ons regeert,
hoewel zij “maar” een vrouw is!

DE WRAAK

Het was zoo'n fijne voorjaarsdag,
die, in het wit begonnen,
zich 's middags onder blauwe lucht
verguldend lag te zonnen . . .
"Zie zoo", zei opa tegen Jan,
"wij gaan de jas aantrekken
en samen in een flinke marsch
weer eens de benen strekken." -
Jan was een kereltje van vier
en opa, die pensioen had,
was Jantjes vrind en kinderjuf,
omdat-ie niks te doen had. -
Daar gingen ze. Jan had het druk:
de beer was stout geweest,
hij had niet stil gezeten en
gepraten onder 't lezen!
"En opa, niet vertellen hoor!
U mag 't alleen maar weten . . . .
wij hebben vanmiddag hanesoep
en hanespek gegeten . . . !"
Nou, wat keek opa daarvan op!
Hij zou het niet verraaien.
"Maar, denk erom", zei opa, "Jan,
het zèlf niet uit te kraaien!"
Toen was 't gekraai niet van de lucht;
"Wel heb ik van mijn leven",
zei opa, "wie heeft jou gezegd
zoo'n kraaiconcert te geven . . . ?"

Hij wist het niet, - Jàn wist het niet!
Toen schaterden ze samen;
't viel net zoo, dat ze bij een hok
met witte kippen kwamen;
de kippen keken kippig sip
en, op elkaar gedrongen,
bepinkten ze de opa en
de vrije kleine jongen;
die kwam vlak voor hun gaasraam staan!
Ze stóven uit elkander,
de één al gekker kakelend
en fladdrend dan de ander . . .
Jan schrok zich náár en krijschte kwaad:
“Nou mot je het maar weten,
wij hebben vandemiddag fijn
je vader opgegeten!”

HET SPOORBOEKJE

Een spoorboekje léén je, dat is nog-al-glad:
omdat je zoo'ding niet kunt huren;
één koopen? dat is je de moeite niet waaard;
dus vraag je er een bij de bureu.
Miep gaat er om vragen; en Miep brengt het mee;
dan gaat eerst het theeblad van tafel;
pa pakt een papier en een potlood, en zegt:
hou jullie nou éven je wafel!
Es kijken . . . o ja, eerst in 't midden de kaart:
dat's fijn, al die heldere strepen;
ga weg, Jan! blijf jij met je fikken eraf!
Ik kan het alleen wel, begrepen?
Es zien . . . dat is Utrecht, Den Bosch en Roermond,
dat's Sittard, Maastricht, en dàt's Aken . . . ;
wat dood- dóód-eenvoudig, zoo'n knaap-van-een-reis,
zoo'n tripje naar Duitschland te maken!
Daar gaan we . . . ; we gaan, nou, wat wou je nou, moe?
O ja, jij wou liefst na den eten . . .
Goed, best; o, wacht even, nog éven de kaart,
ik ben de tabel weer vergeten . . .
Lijn 14, hou vast! 12.40 . . . dat's niks,
dat's uren aaneen in een bommel;
hier deze! ah! dat is een a-met-een-slang-
en-een-wiel . . . wat beteekent die rommel?
Verklaring der teekens! natúúrlijk: voorin . . .
Een-vork-en-een-mes, en een huisje,
twee hamers, een bootje, een bal en een máál,
een S en een S-met-een-kruisje . . .

Een kruis: alleen Zondag; máál: stopt op verzoek;
mes-vork in die trein kan je eten;
een slaaprijtuig: bed; streep: de sneltrein rijdt door;
wat leuk om dat alles te weten! -
Nou stil! 14 . . . Utrecht . . . die gaat tot Den Bosch;
en dàt is een D, dat is dokken;
en dié gaat alleenig op Zondag maar door . . .
Die knoeirommel maakt je besjokken!
Hou stil, zeg ik, apen! zoek 't zelf anders uit;
't is om heel je reis te vergallen:
je wordt er geen wijs uit, dat slangengedoe,
die wielen en al die getallen . . .

En Miep gaat terug, en vraagt buurman beleefd
“of buurman een trein wil noteeren,
want pa heeft vandaag en ook morgen geen tijd,
en pa moest zich morgen nog scheren . . .”
Natuurlijk is buurman van harte bereid!
. . . Als straks de familie op reis is,
blijkt, dat het program in de werkelijkheid
niet klopt en gestaag van de wijs is . . .

KERELS VAN GOUD

Wanneer onze zon in z'n tropische kracht
je stadje verkeert in een oven,
dan puf je, dan zucht je, dan blaas je benauwd,
dan kijk je gramstorig naar boven.
Dan veeg je het zweet van je veege gelaat
en plukt aan je plakkende kleeren,
je laat je te-pas - en te on-pas desnoods -
iets koels in een glas presenteren;
je haast je de daaglijkschen tredmolen door,
al is het niet druk in je standje,
om op je gemak, in de schaûw van je dak,
weer onder te gaan in je krantje.
Je leest er "Op reis" en "Naar buiten" en zoo,
maar daar wil je niks meer van weten,
want jij hebt, gelukkig - en toch weer helaas,
je zomervacantie versleten . . .
Je leest met genot van het feest van de zee,
en, 't is nog niet in je bezonken,
of - daar valt je oog op het somber bericht:
er zijn er weer zooveel verdronken!
De zee is gevaarlijk, de zee is gemeen,
haast even gemeen als de mensch is . . . .
ze rooft en ze steelt en ze spot met geluk;
daar aan haar begeerte geen grens is . . . .
Ik lees een nõg wreeder bericht in de krant:
een man, die een redding kon klaren,
gaf aan een - ik zou hier haast zeggen: een beest,
z'n karig bezit te bewaren.
En toen hij terugkwam, een mènsch had gered,
was heel zijn bezitting verdwenen.
Dat was toch wel beestig, tè laf voor een beest,
dat was toch gemeen zou ik meenen.
En toch, hoe gemeen ook de zee en de mensch,
hoe groot het gevaar en de schade,
je kunt op ze aan, op die kerels van goud,
de lui van de reddingsbrigade!

JA . . . WIE?

Ze zitten om de koffiedisch,
de Jansens met z'n vijven;
je kent die luidjes allemaal,
ik hoef ze niet beschrijven.
Het gaat zooals het altijd gaat:
veel praten - weinig eten;
de kinders schijnen heel wat meer
dan pa en moe te weten . . .
Marie, z'is acht, vertelt van school:
ze had zoo leuk geteekend!
En zij had àl haar sommen 't eerst
van allen uitgerekend!
Fransien, die twaalf is, zegt niet veel;
phu - al die schoolverhalen!
Ze had het blij vooruitzicht nog
twee thema's te vertalen!
Dan schiet haar weer te binnen, dat
"die knul van Van der Krochten"
vanmiddag een partijtje met
den meester had gevochten.
"Ga weg!" zei Rie. "O, o," zei moe,
en vader kon het niet laten
vermanend over het geval
van opstand na te praten.
De kleine Bennietje, van vijf,
zat met gespitste ooren
't verhaal van d' ongelijke strijd
oplettend aan te hooren.
Dan zei-die, als de anderen
weer aan hun brood begonnen
('t voornaamste wist-ie nou nog niet):
"En . . . . wie heeft het gewonnen?"

MIMI

Je bent een snoes, een lieveling
voor de moderne vrouw,
je doet iets innigs trillen als
je smeltend zegt: miauw.
Je wordt bewonderend gezien
op modekattenshow,
en dat je dat ook wel waardeert
zegt je welwillend: mauw.
Je bent zoo zoet, zo zindelijk,
zoo olijk en zoo trouw,
je legt zoo'n lieve, diepe toon
in je gevoeld: miauw.
Je bent zoo moedig als je jaagt
de muizen in het nauw,
het ongedierte vreest je om
je mannelijk: miauw.
Je wast je en je poezelt je
zoo snoezig met je klauw,
zoo kondig je visite aan
al zeg je geen: miauw.
Je houdt je nageltjes goed bij,
polijst ze als de vrouw;
je bent, precies als zij, beschaafd
wanneer je spreekt: miauw.
Je bent, wanneer je dakhaas bent
in 't donker, zegt men, grauw,
je spreekt in je familietaal
niet netjes, vindt de vrouw.
Maar veel, véél liever dan een kind
hoor poeske, heeft ze jou,
want jou vergeeft ze alles, zelfs
de kattenbak! . . . Miauw.

DURE VEEREN

Kitty was een kittig meisje.
Kittig is het juist woord,
dat bij Kitty's kittig lijfje en
Kitty's kittigheid behoort. -
Kitty had het over veertjes,
piekig, puntig en gekruld;
heel de avond was de kamer
van de veerigheid vervuld.
Kitty veerde van verruking
op het puntje van haar stoel;
vader onderging gelaten
d' opgedofte veerenboel.
"k Vind gewoon die dopjes éénig:
zilerveertjes op velours!
Kom je aan die lange veeren,
ben je zoo twee tientjes poer."
(Kitty zei 't met overtuiging.)
"Ja", zei pa er bovenop,
"voor een echte strúis betaal je
allerminst driehonderd pop."
Kitty dartelde genietend
even op de struisen door.
Toen zei pa: "veel hoger prijzen
komen soms voor veren voor;
'k wil het weten: 'k heb mijn wijsheid
gister uit de krant gehaald,
dat er veertienduizend gulden
voor één veertje werd betaald . . ."
"Mm!" zei Kitty, "voor één veertje?
Maar - dat is geweldig kras!"
"Tsa", zei vader, "maar vergeet niet,
dat het een bèst bóótveer was . . ."
Toen zei Kitty maar één woordje;
't was als ik me niet bedrieg
(meer gemeend dan wel eerbiedig)
het gevleugeld woordje "Vlieg!"

DUIVENLIEFHEBBER

Jan van Pijl was duivenmelker,
Jan had een riant bedrijf,
tot genoeg van zichzelf, maar
zeer tot hinder van z'n wijf.
Ieder vrij verloren uurtje
zat hij in z'n duivenkas;
om van duivenhòk te spreken
komt hier waarlijk niet te pas,
want de groote volière
mat vier meter in 't vierkant
en ze was, in- en uitwendig,
zeldzaam in het duivenland.
Meeuwtjes, nonnetjes, raadsheeren,
pauwstaarten, ja wat niet al,
alle soorten, alle kleuren,
ving Jan in zijn duivenval.
Zonder verder veel te praten,
je begrijpt er alles van:
Jan was, tot in hart en nieren,
onversneden duivenman. -
Op een keer dat Jan z'n paartjes
keurig aan het verkasten was,
stopte hij twee blanke beestjes
in de zakken van zijn jas.
In de drukte en de zorgen
voor het koerend dierendom
vloog de vrije blijde middag
in een oogenblikje om.
En toen Jan zich tegen elven,
met z'n vrouw te bed begaf,
leide hij, als naar gewoonte,
ook zijn colbertjasje af . . . .
"Hè," zei Jan, "dat is me ook wat,
'k denk: wat zijn m'n zakken dik!
'k Ben de meeuwtjes glad vergeten,
wat een halve gek ben ik . . ."
"Zoo," zet 't vrouwtje wat zoetsappig,
"meen je dat nou eerlijk, vent?
Ik geloof dat jij geen hâlve,
maar een hele ezel bent."

DE VOGELVILLA

Jan van Pijl, de duivenfokker,
broedde op een nieuw idee:
hij zou vogeltjes gaan houden,
dat bracht heel wat drukte mee.
Hij besteedde van de winter
weken aan de studie van
"Onze Nederlandsche zangers",
("hoe men vogels houden kan").
En toen ging hij architecten:
passen, meten, rekenen,
en hij nam twee volle weken
om 't ontwerp te teekenen.
Daarna kocht hij gaas en planken
en begon de timmerpret,
die zich rustig kon ontplooiën
in z'n werkplaats-kabinet.
't Werd een prachtpronkvolière
met een villafront en -dak
en een fiere torenspits, die
bijna door 't plafond heen stak.
Toen het timmerwerk gedaan was,
werd geölied, geplamuurd,
hier en daar wat bijgestopt en
stevig in-de-grond-geschuurd.
Toen de villa in de lak stond,
kant en klaar was afgewrocht,
werd ik op een goeie avond
ter tentoonstelling verzocht.

Nou, ik kan je eerlijk zeggen:
'k sloeg m'n handen in elkaar!
"Jan", zei ik, "je bent een vakman,
't is een praktisch pronkstuk! Maar
blijft het hier in 't kabinet staan . . . ?"
"Nee", zei Jan, "jij bakt ze bruin!
't Komt natuurlijk op het zuiden
achter in de bloementuin!"

En toen zag ik Jan verbleeken,
naar de deur zien en het raam,
en toen vouwde hij, verpaarsend,
z'n bekwame handen saam.
En toen keek hij naar de villa,
die zoo sterk was en zoo glom
en toen werd hij wit als witkalk . . .
“Ezel”, zei-die, “Ezel! Stom!”

HOE 'N HEKEL OOME JAN AAN DE RADIO HAD

Oome Jan, de vrijgezel, was bij z'n zuster in de kost,
die hij deelde met Sofie en haar twee zonen;
Oome Jan was rentenier, en hij schoof heel behoorlijk af,
daarom had hij vrij twee kamers te bewonen.
Zijn kamers boven-voor, - 't alkoofje binnen-door,
gebruikte hij als zit-salon en slaapkamer-kantoor.
Hij zat er, in 't begin - gezellig naar z'n zin,
maar weldra schoot hij wortel in de schoot van het gezin.

Tante Fie, als weduwwrouw, had veel waardering voor Oom Jan
om zijn zorg voor haar twee zoons, zijn beide neven;
vader Tijd had Oome Jan als met een stille stralenkrans,
met een zon van tweede-vaderschap omgeven.
De jongens werden groot - en Oome Jan genoot
dat Gijs en Piet al stonden voor hun eigen portie brood:
een uitgelezen baan - gaf ze een ruim bestaan, ...
en op de spaarbank vette een doorregen varken aan.

Het was alles zoo gezellig, zoo gezegend en zoo knus
of het al z'n levensdagen zoo zou blijven,
maar de golfslag van de tijd, die door d' aether-zeeën ruischt,
zou de hulk van Oome Jan tot schipbreuk drijven . . . . :
Neef Piet kwam met een plan - en Gijs gaf steun eran,
een radio te koopen met-den-aankleve-daarvan;
een toestel eerste klas - dat onverstoorbaar was
en elk station kon peuren uit de volle aetherplas.

Oome Jan zei eerst niet veel, en Tante Fie deed idem-zoo;
maar toen Piet en Gijs met prijscouranten kwamen
nam Oom Jan het-rit-aan en hij vierde teugel aan z'n drift:
"als ik kerels was als jullie, 'k zou me schamen!
"t Is zonde van je geld - voor dat ontaard geweld,
"dat fonograafgejammer in de achterbuurt besteld!
't Wordt van de morgen vroeg - hier een complete kroeg:
"ik heb alleen aan 't denkbeeld meer dan narigheid genoeg . . . !

Oome Jan liep nijdig weg, - en Tante Fie keek op haar neus;
en de jongens trachten moe voor het plan te winnen:
Gijs zei dat het manjefiek was, die concerten in je huis!
Als het regent, zoals nou, dan blijf je binnen . . . .
Maar moeder keek 'm an . . . - ze dacht aan Oome Jan,
als die zoo fel er tegen was, ach lievemensch, wat dan . . . ?
En 't argument van Piet: - "zoo kwaad is oome niet",
ontlokte haar een huiverend: "dan ken je hem nog niet . . ."

Oome Jan kwam druipend thuis en hing z'n kleeren in de gang
en ging bitter in z'n kachelhoekje zitten,
wou geen thee en geen sigaar en keek z'n krantje zelfs niet aan;
zei alleen maar: "als het komt ga 'k boven zitten!"
"Het spijt me, Oom", zei Gijs - "ik vind je . . . eigenwijs."
"Wàt zeggie, kwaje jongen! maar dát wordt me al te grijs!
"Je doet maar wat je doet, - maar je verstaat me goed:
"als deze kamer kroeg wordt, nou dan zet ik hier geen voet!"

Op een goeie Zaterdag werd de antennemast geplaatst
en een meterslange koperdraad gespannen;
Tante Fie zei zenuwachtig: "jongens, 'k wou je het maar liet."
"Nee", zei Piet, "nog voor geen twintig Oome-Jannen."
De radio-meneer - zette een toestel neer,
en haalde er geluid uit na een poosje geprobeer . . . :
een stukje strijkmuziek, - zoo fijn, zoo manjefiek,
dat het applaus ontlokte aan 't drie-deelige publiek . . .

Oome Jan bleef onvermurwbaar, en dat sluierte 't plezier;
hij bleef boven om te slapen en te eten;
Tante Fie had nog bescheidenlijk een poginkje gewaagd
tot verzoening, - maar ze had ervan geweten!
De ongelikte beer - ging als een beest tekeer:
"Zoo lang dat ding nog beneden staat, mensch, zie je me niet meer!
"k Zit hier op mijn gemak, - en hindert me die prak
"dan trek ik op een goeie keer die drooglijn van het dak!"

Oome Jan hield voet bij stuk en kwam de kamer niet meer in
waar "de fonograaf" z'n zetel had genomen;
Gijs en Piet genoten 's avonds 't volste radio-genot:
alle golven van de wereld af te stoomen . . .
En Tante dacht al maar - aan d' oude kluizenaar
die boven zich verhardde tegen 't radio-gevaar . . .
En als een eenzaam man - zat boven Oome Jan
te broeden op een miezerabel kinderachtig plan . . .

't Zal een week of vier, vijf na de eerste botsing zijn geweest
dat de radio uit Huizen concerteerde;
Tante Fie schonk voor haar jongens een gezellig kopje thee
waar z' een heerlijk stukje cake bij presenteerde . . .
"Hier Piet, pak jij es an - de thee voor oome Jan."
"Heel graag, mama", zei Piet beleefd: "maar - doet-ie dáár nog an?"
En, grijnzend om z'n grap, - met licht gezette stap
verdween hij met z'n thee-complet de gang in naar de trap.

Met in d' eene hand de deurknop en in d' andere de thee
stapte hij bij Oome Jan de kamer binnen, . . .
maar het drama dat hij opnam door z'n openspalkend oog
was voldoende om hem aan de grond te pinnen:
Oom Jan lag op de grond - met openstaande mond,
en zond een ronkend snorkgeluid de bovenkamer rond . . . ;
en in de vloer . . . een gat - een gulden groot zoowat,
waardoor hij weken lang "de fonograaf" beluisterd had!

"Oome Jan, een bakkie troost!" zei Piet, en stootte aan z'n voet;
Oome Jan rees overend met zùlke oogen:
". . . Ja, ik sliep", zei Oome Jan blauw, en toen schaterden ze 't uit.
"Heb ik jou, of heb jij mij, Piet, nou bedrogen . . . ?
Je legt me, voor je straf - hier de belofte af
te zwijgen van dat gaatje hier als een Egyptisch graf! . . . .
Neem jij je troost maar mee - dan gaan we naar benee
en drinken bij "de fonograaf" de radiovredesthee!" . . . .

TRAGIEK

Je trippelt door het leven heen
zoo grappig op je teentjes;
je bent zoo vlug, ik zie zoo graag
je slanke, blanke beentjes!
Toen Mei in 't land kwam, zag ik weer
voor 't eerst je snuitig snoetje,
je hield je, wat verlegen, aan
de zijde van je moetje.
Je rook es aan de bloemetjes
die in de weide bloeiden;
je keek es naar de lammetjes
die met elkander stoeiden.
Je blauwe oogen keken blij
het zonnig leven tegen,
het zonnig leven, dat ik zag
in heel je kwiek bewegen. -
Maar ach, ik weet door mijn gevele
laat je je niet bekoren.
Ik ben je, 't leven is zoo druk,
weer uit het oog verloren . . . .
Toch hoop ik, als 't geluk mijn dient,
je nog eens te ontmoeten
en jou of je vriendinnetje
aan tafel te begroeten.
Je blanke vleesch maakt me belust,
ik kan het haast niet dulden
dat je, m'n bigje, wordt verkocht
vijf kilo voor een gulden.

PERFECT RECEPT

Baas Jansen “had het in zijn buik”,
hij moest - als je me toestaat -
aanhoudend rennen naar de plaats,
waar zelfs een vorst te voet gaat.
Dat gaf wat consternatie in
't gezin van Jansens vrouwtje!
Zij sprak van “loslippigheid”
en “een inwendig koutje”.
Die diagnose liet den baas
volkomen onbevredigd:
hij voelde zich zóó ziek, zóó naar,
zoo absoluut ontledigd,
zelfs na z'n twintigste beschuit,
dat dokter maar moest komen.
De dokter kwam op stel en sprong
na zes uur . . . binnenstoomen.
Eerst voelde hij de pols, en tong,
gewichtig wijs en zwijgend . . . .
“Opzij! o! o! daar komt het weer!”
riep vader Jansen hijgend
en zette er de beenen in,
den dokter straal negerend.
Na vijf minuten kwam hij weer,
zich tamelijk geneerend.
“Ah,” zei de arts, “'t is duidelijk!
ik weet al wat de kwaal is:
'k meen dat de vaste regelmaat
der stoelgang aan de haal is.

't Recept kan zeer eenvoudig zijn:
géén voedsel meer gebruiken
vóór ik je weer bezocht hebt, man!
ik kèn de mannenbuiken.”-
Had Jansen zich aan dit recept
“volmaakt dieet” gehouden,
dan vrees ik, dat de Jansens lang
al om hun vader rouwden.
Want: dokter, die zoo door-en-door
de kwaal had opgenomen,
is na die dag ('t is nu een maand)
niet meer terug gekomen.

LIESJE

Liesje en haar vader droegen
samen een heel groot verdriet:
Liesjes moesje was gestorven,
erger kon het toch al niet.
Liesje sprak er weinig over,
vader roerde 't zelden aan;
met één opslag van de oogen
konden ze elkaar verstaan.

Liesjes vader had een auto.
Dikwijls nam pa Liesje mee
voor een tochtje door de bosschen,
naar het strand en naar de zee.
Of ze gingen om een boodschap
naar de verre groote stad,
waar je prachtige winkels
en heel veel te kijken had.

Liesje was weer meegereden.
Overall vroeg Liesje naar
en zooveel kon ze niet vragen,
pa had steeds een antwoord klaar.
“Pa, wat zijn dat toch, die meisjes,
die daar, allemaal in 't zwart?”
vroeg ze, en er priemde even
pijnlijk iets door vaders hart.

Toen zei pa: “”Die meisjes hebben
al geen pa en moesje meer.
Dat zijn weesjes, Lies, begrijp je?”
Liesje knikte; zei niets meer.
Stil zat ze vooruit te staren,
vreemd, als dacht ze ernstig na -
en toen zei ze, heel, heel zachtjes:
“Rijd maar èrg voorzichtig, pa . . .”

VIJFTIG JAAR

't Was stil in de kamer; de meizon kwam op.
De sijs begon zachtjes te fluiten.
Hij lichtte voorzichtig z'n grijzende kop
en keek door een kiertje naar buiten:
daar zat op de rand van het blinkende dak
een doffer z'n duifje te vrijen . . .
En zij zag het ook, op haar dooie gemak;
toen lachten ze stil met z'n beien.
Toen zei hij: 't is waar,
't is vandaag vijftig jaar!
En ze lachten er om
en ze kusten elkaar.

De zon schoot een straal door de reet van 't gordijn
en streek er een streep langs de wanden,
om vlak langs de rand van het kastdeurkozijn
op een gelig portret te belanden:
hij als een oud jochie met boorbandjaket,
zij tot aan haar kin in een jakje.
Zij zei: at had jij toen een pracht van een pet
en wat deed je toen lang met je pakje!
Toen zei hij: 't is waar,
't is vandaag vijftig jaar!
En ze lachten er om
en ze kusten elkaar.

De kinderen brachten hun kinderen mee,
ze gingen de kamer versieren.
't Was Toosje met Piet en Catrientje met Gree;
ze gierden van pret met z'n vieren,
want Opa-de-Bruigom en Opoe-de-Bruid
zaten stil op hun kamer gesloten:
ze mochten de slaapkamer lekker niet uit
eer de fluit van acht uur had gefloten.
Toen zei hij: toe maar
't is vandaag vijftig jaar!
En ze lachten er om
en ze kusten elkaar.

En toen er de fluit van acht uur was gegaan
begon er een orgel te spelen;
toen werden de deuren wijd open gedaan,
toen kropte er iets in hun kelen;
de jongens, de meisjes, de kleintjes er bij,
een kamer vol bloemen en mensen
en . . . radio! Ouwetje, fluisterde hij,
dat is dan het eind van mijn wenschen . . .
Toen zei hij: nee maar,
't is vandaag vijftig jaar!
En ze lachten er om
en ze kusten elkaar.

BADGENOT

Pierenburg ging naar een badplaats
aan de Walcherensche zee;
ma-Pier en twee kinders-Piertjes
maakten de vakantie mee.
Pa hield niet zoo van “de volte”,
liever was hij “meer alleen”.
Hoe kon je je vrij gevoelen
met veel menschen om je heen . . .
En nou moest het net zoo treffen,
Dat ik Pierenburg ontmoet,
door mama- en kinders-Pieren
met gesmoord gejuich begroet:
pa gaat zich te water wagen.
Pa treedt statig uit de tent
in een wit-oranje baddoek
naar het zilte element.
Het teveel aan garderobe
wordt op 't strandzand neergeleid.
“Denk om vrouw en kinders, vader!”
maant z'n hart met heftigheid . . .
Met de voetzool in het water
maakt pa Pier zich duchtig nat:
pols en ellebogen worden
met een doopgebaar bespat.
Vijf, zes passen plast pa verder,
in de richting-Engeland,
waar het brullen van de branding
bijna tot z'n knieën brandt.
Weer de doopgebaar-gebaren
en twee druppels op het hart,
met een blik naar vrouw en kinders:
badgenot gemengd met smart.
Vijf, zes, zevenmaal herhaalt zich
't plechtig doopgebarenspeel
en juist als pa's badbroek nat wordt
vindt-ie 't voor vandaag weer wèl. -
Straks, als Pierenburg weer thuis is
en zijn badgenot verslaat,
kun je hooren, hoe niets boven
baden in de golfslag gaat.

VERKEERSWEG-INSECT

In een zwierige stand,
met het stuur in één hand,
stuipt hij voort op z'n keiharde banden,
en hij tipte met de teen
van z'n achterste been,
sist een snijdend signaal door z'n tanden,
wijst naar links, - schiet naar rechts,
op het nippertje slechts
langs het wiel van een daavrende wagen . . .
Trekt een bek naar de deur
van de woeste chauffeur,
zakt in hurkzit met kenlijk behagen,
schikt omhoog, - in een boog
voor 't verkeersagents-oog
dwars door al wat van rechts komt gereden,
neemt een draai door 't lawaai
en een sierlijke zwaai
zoo pardoes langs een stoep naar beneden,
kijkt de snoepmevrouw aan
of ze kwaad heeft gedaan,
grabbelt diep in z'n boômloze zakken,
mikt een cent op het blad
en z'n gorige jat
heeft de rossige kleefpijp te pakken . . .
Zonder bel, zonder licht,
als een schietende schicht
zie je hem voor z'n dubbeltje toeren;
't is de schrik der chauffeurs
en der tramconducteurs,
van de mensen, de burgers, de boeren.
't Is de straatacrobaat,
die verkeersregels slaat,
't is de spottende ordebestrijder,
't is 't agentenobject,
het verkeersweg-insect,
't is de luchtbandenautopedrijder.

NICO

Nico was een kwieke jongen,
Nico was op een kantoor,
Nico was wat gauw beteuterd,
daar was Nico Nico voor.
Nico was een eenigst zoontje,
Nico was nèt zeventien;
jonge meisjes van dichtbij had
Nico nog niet veel gezien.
Nico zakte d' eerste morgen
van ontroering door de grond,
ziende dat het personeel uit
zeven dametjes bestond.
Van de eerste schrik bekomen
sloeg hij zich er handig door:
hij verdeelde zijn attentie -
daar was Nico Nico voor -
hij verdeelde zijn attentie
heel verstandig, wonder wijs,
over al de zeven schoonen
van het vrouwenparadijs.
Naar de welbekende wijze
van de sluwe wijfjesmensch
werd "de Man" geëxploiteerd - en
Nico vloog op ieders wensch.
't Was aanvankelijk wel aardig
en niet ongezellig ook,
maar ... jaloerschheid onder dames
is een wispelturig spook:
Toen een àchtste jongedame
klopte aan het jongenshart
en gehoor vond, raakte Nico
danig in de strik verward:
in het jongetje ontwaakte
de manhafte jongeman
en 't besef, dat je de liefde
niet in deelen deelen kan.
Toen is Nico stroef geworden,
strak en stil op het kantoor..
voor de achtste was hij ànders:
daar was Nico Nico voor.

NEDERLANDSE POËZIE ENCYCLOPEDIË

De Nederlandse Poëzie Encyclopedie (NPE) is hét online-naslagwerk over Nederlandstalige dichters, dichtbundels en poëziebloemlezingen, vanaf 1 januari 1900 tot in de toekomst.

www.nederlandsepoezie.org

Deze uitgave is mede mogelijk gemaakt door:

P.J. Bakker, Arnhem
Bureau Droog, Eenrum
Jurgen Eissink, Diepenheim
Nationaal Congres
Belgisch-Nederlandse Conferentie